

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Raportul privind conturile anuale ale Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) pentru exercițiul financiar 2019

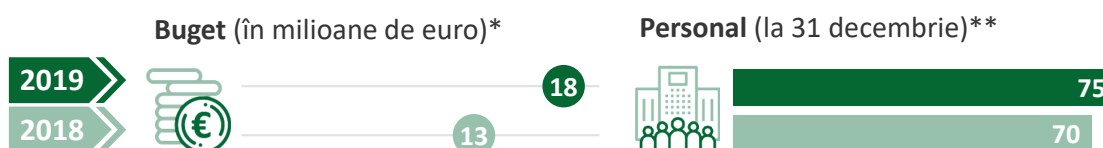
însoțit de răspunsurile agenției

Introducere

01 Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (denumită în continuare „agenția”), cu sediul la Atena și Heraklion¹, a fost instituită prin Regulamentul (CE) nr. 460/2004 al Parlamentului European și al Consiliului², care, după o serie de modificări, a fost înlocuit cu Regulamentul (UE) nr. 2019/881³. Principala misiune a agenției este de a asigura un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în întreaga Uniune, inclusiv sprijinind în mod activ statele membre și instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii pentru a-și îmbunătăți securitatea cibernetică. Agenția servește drept punct de referință în ceea ce privește consilierea și expertiza în materie de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și pentru alte părți interesate relevante din Uniune.

02 *Graficul 1* conține cifre-cheie cu privire la agenție⁴.

Graficul 1: Cifre-cheie cu privire la agenție

* Cifrele privind bugetul se bazează pe creditele totale de plată disponibile în cursul exercițiului financiar.

** „Personalul” include funcționarii permanenți ai UE, agenții temporari ai UE și agenții contractuali ai UE, precum și experții naționali detașați, dar exclude lucrătorii interimari și consultanții.

Sursa: conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2018 și conturile anuale consolidate provizorii ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2019; cifre privind personalul puse la dispoziție de agenție.

Informații în sprijinul declarației de asigurare

03 Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea directă a operațiunilor și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor

¹ Personalul operațional al agenției a fost relocalat la Atena în martie 2013.

² JO L 77, 13.3.2004, p. 1.

³ JO L 151, 7.6.2019, p. 15.

⁴ Mai multe informații cu privire la competențele și activitățile agenției sunt disponibile pe site-ul acesteia: www.enisa.europa.eu.

de supraveghere și de control ale agenției. Toate acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori, precum și cu o analiză a informațiilor puse la dispoziție de conducerea agenției.

Declarația de asigurare a Curții prezentată Parlamentului European și Consiliului – Raportul auditorului independent

Opinie

04 Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile agenției, care cuprind situațiile financiare⁵ și rapoartele privind execuția bugetară⁶ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2019, și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi,

în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

05 În opinia Curții, conturile agenției pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2019 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2019, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei. Aceste norme se bazează pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

---

⁵ Situațiile financiare cuprind bilanțul, situația performanței financiare, situația fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile, alături de o serie de alte note explicative.

⁶ Rapoartele privind execuția bugetară cuprind rapoartele în care sunt prezentate toate operațiunile bugetare sub formă agregată, precum și notele explicative.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor

06 În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2019 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Plățile

Opinia privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor

07 În opinia Curții, plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2019 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Baza pentru opinii

08 Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit (ISA) și codul etic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI. Responsabilitățile care revin Curții în temeiul acestor standarde sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. Curtea își desfășoară activitatea în mod independent în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (Codul IESBA) și cu respectarea cerințelor etice relevante pentru auditul său și și-a îndeplinit celelalte responsabilități etice conform acestor cerințe și Codului IESBA. Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia sa.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernarea

09 În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu regulamentul financiar al agenției, conducerea acesteia este responsabilă de întocmirea și de prezentarea

conturilor sale pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și pentru prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori. Conducerea agenției are, în egală măsură, responsabilitatea de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și informațiile reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu dispozițiile oficiale care reglementează aceste situații. Responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor aparține conducerii agenției.

10 În procesul de întocmire a conturilor, conducerea agenției este responsabilă de evaluarea capacității acesteia de a-și continua activitatea. Ea trebuie să prezinte, după caz, orice aspecte relevante care afectează continuitatea activității agenției și să utilizeze principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează să lichideze entitatea sau să oprească operațiunile sau nu are nicio altă soluție realistă decât aceea de a face acest lucru.

11 Persoanele însărcinate cu guvernanta sunt responsabile de supravegherea procesului de raportare financiară al agenției.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor și al operațiunilor subiacente

12 Obiectivul Curții este, pe de o parte, de a obține o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor agenției și la conformitatea operațiunilor subiacente conturilor cu legile și reglementările și, pe de altă parte, de a furniza Parlamentului European și Consiliului sau, după caz, celorlalte autorități responsabile de descărcarea de gestiune, declarații de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor agenției și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora, pe baza auditului său. O asigurare rezonabilă reprezintă un nivel de asigurare ridicat, dar nu este o garanție a faptului că auditul va detecta întotdeauna eventualele denaturări sau neconformități semnificative existente. Acestea pot apărea ca rezultat fie al unei fraude, fie al unei erori și sunt considerate a fi semnificative dacă se estimează, în mod rezonabil, că ele ar putea influența, în mod individual sau agregat, deciziile economice pe care utilizatorii conturilor le pot lua pe baza acestora.

13 În ceea ce privește veniturile, Curtea verifică subvențiile primite de la Comisie sau de la țările cu care cooperează agenția și evaluează procedurile instituite de agenție pentru colectarea taxelor și a altor venituri, dacă este cazul.

14 În ceea ce privește cheltuielile, Curtea examinează operațiunile de plăți la momentul la care cheltuielile au fost efectuate, înregistrate și acceptate. Examinarea acoperă toate categoriile de plăți (inclusiv plățile efectuate în vederea achiziționării de active), cu excepția plăților în avans, la momentul la care sunt efectuate. Plățile în avans sunt examinate în momentul în care beneficiarul fondurilor furnizează justificarea pentru utilizarea lor corespunzătoare, iar agenția acceptă această justificare prin validarea și închiderea plății în avans, indiferent dacă acest lucru are loc în același exercițiu sau ulterior.

15 În conformitate cu standardele ISA și ISSAI, Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului. De asemenea:

- Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor și riscul ca operațiunile subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic aplicabil al Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Curtea concepe și desfășoară proceduri de audit care să abordeze riscurile respective și obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opiniile sale. Riscul de nedetectare a unei denaturări sau a unei neconformități semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări sau a unei neconformități semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controalelor interne.
- Curtea ia în considerare controalele interne relevante pentru audit în vederea elaborării de proceduri de audit adecvate în raport cu circumstanțele, dar nu în scopul exprimării unei opinii cu privire la eficacitatea controalelor interne.
- Curtea evaluează gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate de conducere și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către aceasta.
- Curtea formulează o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a principiului contabil privind continuitatea activității și determină, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoeli semnificative privind capacitatea agenției de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionează că există o astfel de incertitudine semnificativă, Curtea trebuie să atragă atenția, în raportul său, asupra prezentărilor aferente din conturi sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să își modifice opinia. Concluziile Curții se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului său. Cu toate acestea, evenimente sau condiții ulterioare pot determina o entitate să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Curtea evaluează prezentarea, structura și conținutul general al conturilor, inclusiv prezentările de informații, și măsura în care conturile reflectă operațiunile și evenimentele subiacente într-o manieră care asigură prezentarea fidelă.
- Curtea obține probe de audit suficiente și adecvate cu privire la informațiile financiare ale agenției cu scopul de a exprima o opinie referitoare la conturi și la operațiunile subiacente acestora. Curtea este responsabilă de coordonarea, supervizarea și efectuarea auditului și își asumă întreaga responsabilitate pentru opinia sa de audit.
- Curtea a luat în considerare, după caz, activitatea de audit desfășurată de auditorul extern independent cu privire la conturile agenției, în conformitate cu prevederile articolului 70 alineatul (6) din Regulamentul financiar al UE.

Curtea comunică conducerii, printre alte aspecte, sfera planificată și programarea în timp a auditului, precum și constatările principale ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controalelor interne pe care le identifică pe parcursul auditului. Dintre aspectele discutate cu agenția, Curtea stabilește care au fost chestiunile cele mai importante pentru auditul conturilor aferente perioadei curente și care reprezintă, prin urmare, aspectele-cheie ale auditului. Curtea descrie aceste aspecte în raportul său cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului respectiv sau cu excepția cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

16 Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

Observații cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor

17 Curtea a observat o serie de deficiențe în cadrul procedurilor de achiziții publice ale agenției pe care le-a auditat. În trei dintre cele patru cazuri auditate, Curtea a constatat o suprapunere între criteriile de selecție și criteriile de atribuire. Lipsa unei delimitări clare între cele două tipuri de criterii constituie o deficiență procedurală care expune agenția la riscul anulării procedurii de licitație în cazul în care intervine un litigiu. De asemenea, în trei dintre cele patru cazuri, agenția nu a respectat termenele specificate în Regulamentul financiar referitor la publicarea anunțului de atribuire în

Jurnalul Oficial. Această deficiență internă reduce transparența procedurii de achiziție⁷.

18 În cazul a două dintre cele patru contracte-cadru de servicii auditate de Curte, criteriul privind prețul fusese bazat exclusiv pe tarifele zilnice percepute pentru fiecare categorie de experți implicați. Caietul de sarcini nu includea și alte criterii calitative și cantitative în funcție de diferite scenarii (de exemplu, abordarea specifică ce trebuia aplicată și numărul de zile-om necesare per categorie de experți). Nespecificarea în caietul de sarcini a unor informații precise (cu privire la metoda de comparare a ofertelor financiare în funcție de scenariile posibile) determină riscul ca respectivul (respectiv) contract(e) să nu asigure implementarea cea mai avantajoasă din punct de vedere economic a proiectelor în cauză.

Observații cu privire la buna gestiune financiară

19 În trei dintre procedurile auditate, Curtea a constatat că agenția nu inclusese în caietul de sarcini un criteriu de selecție privind cifra de afaceri anuală medie minimă a ofertanților. Un astfel de criteriu este permis în temeiul Regulamentului financiar⁸: scopul său este de a se asigura faptul că ofertanții au capacitatea de a executa contractul în integralitate și de a preveni dependența financiară excesivă a contractanților de agenție. Cu toate acestea, agenția a stabilit o valoare minimă, care era prea scăzută. Agenția stabilise un prag la suma fixă de 50 000 de euro pentru fiecare dintre cele trei contracte, indiferent de valoarea și de obiectul contractului. Agenția nu a evaluat în niciun fel dacă această valoare ar atenua riscul aferent execuției efective a contractelor și riscul inerent dependenței financiare a contractantului de agenție.

20 Agenția recurge la lucrători prin agent de muncă temporară (lucrători interimari) pentru activități de sprijin în îndeplinirea unora dintre sarcinile sale. În acest scop, agenția a semnat un contract-cadru cu o agenție de muncă temporară. În decembrie 2019, pe lângă cei 75 de angajați proprii, efectivul de personal al agenției număra 30 de lucrători interimari activi. În decembrie 2018, aceștia din urmă erau în

---

⁷ Articolele 38 și 163 din Regulamentul financiar și punctele 2.3, 2.4, 3.2 și 3.3 din anexa I la acesta.

⁸ Punctul 19.1 din anexa I la Regulamentul financiar: „[...] cifra de afaceri anuală minimă nu depășește dublul valorii anuale estimate a contractului, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător legate de natura achiziției, pe care autoritatea contractantă le explică în documentele achiziției.”

număr de 15. Cifra pentru 2019 – care reprezintă 29 % din totalul efectivului real de personal – constituie o creștere semnificativă față de anul precedent și arată că agenția și-a sporit dependența de lucrători interimari. Personalul interimar este angajat pentru diferite domenii ale operațiunilor agenției, cum ar fi domeniul juridic și cel al recrutării, domeniul administrării facilităților, domeniul finanțelor și cel al achizițiilor, domeniul securității și cel al standardizării, domeniul securității operaționale și domeniul resurselor umane. Agenția a plătit aproximativ 923 000 de euro pentru aceste servicii în cursul anului 2019 (aceasta înseamnă 5,6 % din buget).

21 În plus, există dispoziții legale specifice care reglementează utilizarea de personal interimar. Agențiile de muncă temporară și întreprinderile care utilizează aceste agenții fac obiectul diferitor obligații. Conform Directivei 2008/104/CE și anumitor dispoziții din Legea 4052/2012 privind ocuparea forței de muncă din Grecia, lucrătorii interimari ar trebui să lucreze în condiții de muncă identice cu cele aplicate lucrătorilor angajați direct. Contractul încheiat de agenție cu agenția de muncă temporară nu stipulează termenii de bază privind angajarea, astfel încât să se justifice categoria în cadrul căreia sunt angajați lucrătorii interimari. De asemenea, membrii personalului interimar nu primesc aceleași beneficii sociale ca angajații agenției. Cu toate acestea, dat fiind că există o cauză pendinte la Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) referitoare la modul în care ar trebui să se aplice agențiilor UE Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁹ privind munca prin agent de muncă temporară, Curtea se abține de la formularea de observații cu privire la regularitatea abordării centrului, până la pronunțarea de către CJUE a unei hotărâri definitive în această cauză.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

22 *Anexa* conține o prezentare generală a acțiunilor întreprinse în urma observațiilor formulate de Curte în exercițiile anterioare.

---

⁹ JO L 327, 5.12.2008, p. 9.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Alex Brenninkmeijer, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 22 septembrie 2020.

Pentru Curtea de Conturi

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K-H. se', written in a cursive style.

Klaus-Heiner LEHNE

Președinte

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

Exercițiul	Observațiile Curții	Acțiunea întreprinsă pentru a se da curs observațiilor Curții (finalizată/în desfășurare/nedemarată încă/nu se aplică)
2015	Agenția intenționează să deplaseze personal administrativ la Atena, în timp ce regulamentul său de instituire prevede că personalul administrativ al agenției ar trebui să fie la Heraklion.	Finalizată
2016	Agenția a deplasat încă opt membri ai personalului la Atena, reducând astfel la 14 numărul angajaților de la Heraklion (potrivit agenției, acest număr a continuat să scadă, ajungând la șapte angajați la sfârșitul anului 2019). Dacă toți membrii personalului agenției ar fi afectați la un singur sediu, este posibil să poată fi reduse și mai mult costurile.	Finalizată
2017	Agenția publică anunțuri de posturi vacante pe site-ul propriu și pe platforme de comunicare socială, dar nu și pe site-ul Oficiului European pentru Selecția Personalului (EPSO).	Finalizată

Exercițiul	Observațiile Curții	Acțiunea întreprinsă pentru a se da curs observațiilor Curții (finalizată/în desfășurare/nedemarată încă/nu se aplică)
2017	Agenția nu a efectuat o analiză cuprinzătoare a impactului pe care îl va avea retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană.	Finalizată
2018	Agenția nu dispunea de o politică referitoare la posturile sensibile, care să identifice funcțiile sensibile, să le actualizeze și să definească măsurile adecvate de reducere a riscului de urmărire a intereselor proprii. Acest lucru contravenea standardelor de control intern ale agenției. Agenția ar trebui să adopte și să pună în aplicare o astfel de politică referitoare la posturile sensibile.	Nedemarată încă

Răspunsul agenției

18. ENISA salută această constatare întrucât ajută la îmbunătățirea proceselor sale interne, oferind un nivel mai ridicat de asigurare cu privire la conformitatea în domeniul achizițiilor publice. A fost reevaluat în special criteriul legat de preț, iar viitoarele licitații relevante vor ține seama pe deplin de observațiile Curții.

19. ENISA salută această constatare și menționează că au fost puse în aplicare măsuri adecvate prin stabilirea cerinței ca nivelul minim al cifrei de afaceri anuale medii să fie de 100 % din valoarea anuală estimată a contractului pentru toate licitațiile sale viitoare.

20. Pentru a-și pune în aplicare pe deplin programul anual de lucru, ENISA folosește personal interimar pentru realizarea anumitor sarcini, dar numai pentru posturile vacante neocupate și în caz de volum de muncă ridicat.

Pentru a atenua riscurile legate de posturile vacante, ENISA și-a redefinit strategia de recrutare. Astfel, agenția a lansat două anunțuri de posturi vacante combinate, pentru agenți temporari și, respectiv, pentru agenți contractuali, ceea ce poate duce la un număr mare de persoane nou recrutate, îndeplinind astfel în mare măsură nivelurile de personal în conformitate cu Regulamentul privind securitatea cibernetică. De asemenea, agenția a înregistrat progrese importante în ceea ce privește atragerea unui grup diversificat de experți naționali detașați, reducându-și și mai mult întârzierile în acest domeniu. Prin urmare, se preconizează o reducere drastică a dependenței sale de agenți temporari. Cu toate acestea, este posibil să se recurgă în continuare la serviciile agenților interimari, în special în domeniile care se confruntă cu o cerere mare în prezent.

21. În ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și beneficiile, agenția și-a actualizat condițiile de bază privind ocuparea forței de muncă pentru a motiva categoria în care este angajat lucrătorul temporar, adăugând în contract, printre altele, o descriere a locului de muncă. De asemenea, ENISA a revizuit beneficiile extrasalariale modeste și categoriile de personal care beneficiază de acestea, pentru a se asigura că lucrătorii interimari beneficiază de aceleași condiții de muncă precum lucrătorii angajați direct.

Ca răspuns la recomandările Curții și urmând abordarea menționată mai sus, agenția ar putea rămâne un loc de muncă destul de atractiv, ar putea elimina eventualele îngrijorări de ordin juridic ale agenților săi interimari și ar putea să motiveze în mod corespunzător decizia de a-și distribui creditele în consecință.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2020.

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este pusă în aplicare prin [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, sub rezerva menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul nu poate altera sensul sau mesajul inițial al documentelor. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți drepturi suplimentare în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți. Dacă se obține o astfel de autorizație, ea anulează autorizația de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o autorizație în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile comerciale, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile înregistrate, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare și nu se acordă nicio licență pentru acestea.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.